

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Directie Financiële
Markten**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2020-0000104892

Uw brief (kenmerk)

Datum 9 juli 2020
Betreft Kamervragen bericht banken klagen over hoge kosten
Geldmaat

Geachte voorzitter,

Hierbij stuur ik u, mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, de beantwoording van de schriftelijke vragen die de leden Van der Linde en Aartsen (beiden VVD) op 3 juni 2020 hebben gesteld over het bericht 'Banken klagen over hoge kosten Geldmaat' (2020Z09973).

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

W.B. Hoekstra

2020Z09973

Vragen van de leden Van der Linde en Aartsen (beiden VVD) aan de minister van Financiën en de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over het bericht 'Banken klagen over hoge kosten Geldmaat' (ingezonden 3 juni 2020)

Directie Financiële
Markten

Ons kenmerk
2020-0000104892

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Banken klagen over hoge kosten Geldmaat'? 1)
Kunt u reageren op het artikel?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven waarom de tarieven van Geldmaat geheim zijn en welk belang daarmee is gediend?

Vraag 3

Betalen Van Lanschot, Bunq, Triodos en Volksbank hetzelfde bedrag per transactie als de partners in Geldmaat?

Vraag 5

Welke gevolgen heeft deze contractuele geheimhouding voor andere aanbieders van geldautomaten, zoals die bij festivals en andere evenementen?

Antwoord 2, 3 en 5

In het verleden maakten banken onderling (bilaterale) afspraken over de tarieven voor het gastgebruik van elkaars geldautomaat, net als voor andere vormen van onderlinge betalingen. Er is sprake van gastgebruik wanneer je een rekening hebt bij een bepaalde bank en geld opneemt bij een geldautomaat van een andere bank. Deze onderling overeengekomen tarieven werden niet gepubliceerd vanwege het bedrijfsvertrouwelijke karakter hiervan.

Sinds 2019 wordt het beheer van het geldautomatennetwerk van ING, ABN AMRO en Rabobank in Nederland stapsgewijs overgedragen aan Geldmaat. Hiermee ontstaat een constructie waarbij Geldmaat een landelijk dekkend netwerk van geldautomaten in Nederland aanbiedt.

Bij Geldmaat is navraag gedaan over de gehanteerde tarieven bij geldopnames door rekeninghouders bij aandeelhoudende banken en niet-aandeelhoudende banken. Geldmaat heeft aangegeven dat voor partijen die klant willen worden van Geldmaat, de klanttarieven verkrijgbaar zijn. Geldmaat geeft verder aan dat de klanttarieven niet worden gepubliceerd, vanwege het bedrijfsvertrouwelijke karakter van deze informatie. Ik zal in overleg gaan met Geldmaat over de gehanteerde tarieven. Daarbij zal ik ook aandacht hebben voor de gevolgen van de contractuele geheimhouding voor exploitanten van niet-bancaire geldautomaten.

Vraag 4

Hoe verhoudt deze vorm van horizontale samenwerking zich tot de Mededingingswet en daarbinnen de 'Leidraad samenwerking concurrenten' van de Autoriteit Consument en Markt (ACM)? Is de ACM betrokken bij het in stand houden van deze situatie?

Antwoord 4

De ACM laat zich, zonder onderzoek vooraf, in individuele zaken niet uit over de verenigbaarheid van haar leidraad en specifieke gedragingen in een markt. De ACM heeft kennisgenomen van het bericht en heeft aangegeven dat de situatie de aandacht van de ACM heeft. Eerder heeft de ACM bij de oprichting van Geldmaat (destijds GSN) aangegeven geen mededingingsrechtelijke bezwaren te zien voor de horizontale samenwerking van Geldmaat als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Voorwaarden zijn dat de afspraken leiden tot efficiëntieverbeteringen, stakeholders actief betrokken worden bij de migratie van het geldautomatennetwerk via het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) en derden toegang houden tot Geldmaat onder dezelfde financiële voorwaarden als de deelnemende banken. ¹

**Directie Financiële
Markten**

Ons kenmerk
2020-0000104892

Vraag 6

Deelt u de mening dat de positie van kleinere banken een negatief effect kan hebben op het doel van Geldmaat om geldautomaten kostenefficiënt in gebruik te houden? Welke gevolgen heeft dit voor de circulatie van cashgeld in Nederland?

Antwoord 6

Het doel van de oprichting van Geldmaat was om, met behoud van de veiligheid, de efficiëntie van de keten van contant geld te vergroten en de beschikbaarheid en betaalbaarheid van contant geld in Nederland te garanderen.² Het kabinet vindt het belangrijk dat ook kleinere banken via open, transparante en niet-discriminatoire voorwaarden toegang houden tot het netwerk van Geldmaat en dat zij niet op achterstand worden gezet door de samenwerking. Het kabinet zal hier aandacht voor blijven vragen bij Geldmaat.

In het kader van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) wordt onder andere de generieke bereikbaarheid en toegankelijkheid van betaaldiensten in Nederland gemonitord. Dit gebeurt bijvoorbeeld via de driejaarlijkse Bereikbaarheidsmonitor. Daarnaast heeft het MOB onlangs de 'Eindrapportage herziening contant geld' gepubliceerd, die ook is aangeboden aan uw Kamer³, waar uitgebreid gekeken is naar de ontwikkelingen in het chartale betalingsverkeer en de infrastructuur van contant geld. Uit deze rapportages kwam niet naar voren dat de tarieven die Geldmaat hanteert negatieve gevolgen hebben voor de circulatie van contant geld.

Vraag 7

Welke stappen bent u voornemens te nemen om dit probleem op te lossen en binnen welke termijn?

Antwoord vraag 7

Zowel voor het kabinet als ACM geldt dat het onderwerp onze aandacht heeft. Bovendien zal in het onderzoek dat DNB gaat uitvoeren naar de infrastructuur voor contant geld op de middellange termijn⁴ ook gekeken worden naar kosten, waaronder die van de geldautomaten. Mocht uit toekomstige rapportages of onderzoeken blijken dat de samenwerking van Geldmaat negatieve gevolgen

¹ Kamerstukken II 2017-2018, aanhangsel nr. 706.

² Kamerstukken II 2017-2018, aanhangsel nr. 706.

³ Te raadplegen via: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/08/aanbieding-mob-jaarrapportage-2019-en-de-eindrapportage-mob-task-force-herziening-standpunt-contant-geld>

⁴ Te raadplegen via:

https://www.dnb.nl/binaries/A%20Eindrapportage%20MOB%20Task%20Force%20Herziening%20standpunt%20contant%20geld,%20mei%202020_tcm46-388944.pdf

heeft voor de circulatie van contant geld, dan kan er op dat moment gekeken worden of eventuele maatregelen wenselijk zijn.

**Directie Financiële
Markten**

Ons kenmerk
2020-0000104892

1) Het Financieele Dagblad, 25 mei 2020 (<https://fd.nl/beurs/1345455/banken-klagen-over-hoge-kosten-geldmaat>)